

QUẢNG NINH: MỘT SỐ KẾT QUẢ BƯỚC ĐẦU THỰC HIỆN ĐỀ ÁN PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP KH&CN ĐẾN NĂM 2020

Tỉnh Quảng Ninh đã và đang thực hiện Đề án Phát triển doanh nghiệp khoa học và công nghệ (KH&CN) với mục tiêu đến năm 2020 thành lập được 80 doanh nghiệp KH&CN. Với sự quyết tâm của Lãnh đạo tỉnh, các nhà quản lý KH&CN, các sở, ngành, hiệp hội doanh nghiệp, Quảng Ninh đang từng bước tạo dựng những cơ sở quan trọng ban đầu cho việc thành lập các doanh nghiệp KH&CN trong thời gian tới.

Một trong những nhiệm vụ trọng tâm nhằm thực hiện định hướng phát triển KH&CN tỉnh Quảng Ninh giai đoạn 2011-2015, định hướng đến năm 2020 theo Nghị quyết số 04-NQ/TU của Tỉnh ủy Quảng Ninh là triển khai Đề án Phát triển doanh nghiệp KH&CN trên địa bàn tỉnh đến năm 2020. Thực hiện từ tháng 4/2014, tính đến hết năm 2015, Quảng Ninh có 5 doanh nghiệp được cấp chứng nhận là doanh nghiệp KH&CN (Công ty CP giống cây trồng Quảng Ninh, Công ty TNHH Long Hải, Công ty CP TERRANIQUE, Công ty CP ngọc trai Quảng Ninh, Công ty TNHH Đạt Minh Hà). So với mục tiêu đề ra (đến năm 2015 thành lập được 15 doanh nghiệp KH&CN, đến năm 2020 thành lập được 80 doanh nghiệp KH&CN), con số này còn khá khiêm tốn. Tuy nhiên, những kết quả bước đầu của Đề án là đáng được ghi nhận nếu nhìn từ góc độ tạo cơ sở cho việc xây dựng và phát triển các doanh nghiệp KH&CN trong thời gian tới.

Trong khuôn khổ của Đề án Phát triển doanh nghiệp KH&CN trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh đến năm 2020, trong 2 năm 2015-2016 đã có 10 dự án được thực hiện với tổng kinh phí 53.847,26 triệu đồng, trong đó kinh phí hỗ trợ từ ngân sách nhà nước là 6.730,86 triệu đồng (12,5%) từ nguồn

vốn đầu tư phát triển; kinh phí đối ứng của doanh nghiệp là 47.116,4 triệu đồng (87,5%). Bao gồm các dự án sau: 1) Dự án “Hoàn thiện quy trình công nghệ nuôi trồng và thương mại cây lan Hồ Điệp tại Công ty CP phát triển Agri-Tech” do Công ty CP phát triển Agri-Tech chủ trì thực hiện. Kết quả của Dự án nhằm giúp cho doanh nghiệp hoàn thiện các quy trình công nghệ nuôi cấy mô, nuôi trồng và điều khiển ra hoa; ứng dụng được công nghệ tự động hóa trong việc kiểm soát và bảo đảm kỹ thuật trong hoạt động sản xuất và thương mại cây lan Hồ Điệp. Qua đó tạo ra được doanh nghiệp KH&CN có năng lực kỹ thuật và quản lý mạnh trong lĩnh vực sản xuất hoa, là cơ sở để phát triển và hỗ trợ kỹ thuật cho các doanh nghiệp khác trên địa bàn tỉnh. 2) Dự án “Nâng cao năng lực về sản xuất và kinh doanh giống cá rô phi đơn tính của Trung tâm Khoa học kỹ thuật và sản xuất giống thủy sản Quảng Ninh” do Trung tâm Khoa học kỹ thuật và sản xuất giống thủy sản Quảng Ninh chủ trì thực hiện. Dự án sau khi hoàn thành sẽ giúp doanh nghiệp hoàn toàn làm chủ được công nghệ sản xuất giống cá rô phi đơn tính Cát Phú, hàng năm sản xuất và cung cấp giống cá chất lượng cao cho người nuôi trong và ngoài tỉnh; nâng cao năng lực quản trị, thương mại cho cán bộ kỹ thuật của Trung tâm và thành lập doanh nghiệp KH&CN.

3) Dự án “Điều tra tiềm lực KH&CN của các tổ chức KH&CN, các doanh nghiệp có hoạt động nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh” do Trường Đại học Kinh tế Quốc dân thực hiện. Kết quả của Dự án là các số liệu điều tra thực tế từ các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh về các hoạt động sản xuất - kinh doanh, khả năng tham gia Đề án và phát triển thành doanh nghiệp KH&CN theo quy định. Đây là cơ sở để triển khai Đề án Phát triển doanh nghiệp KH&CN đến năm 2020 và là cơ sở cho việc thực hiện chính sách khuyến khích đổi mới công nghệ, ứng dụng công nghệ mới, tiên tiến cho các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh. 4) Dự án “Nâng cao năng lực sản xuất và kinh doanh tôm chân trắng của Công ty CP thủy sản Cát Phú Hải” do Công ty CP thủy sản Cát Phú Hải chủ trì thực hiện. Dự án nhằm giúp doanh nghiệp hoàn thiện quy trình công nghệ nuôi tôm chân trắng thâm canh để nâng cao năng suất, giảm thiểu rủi ro và thiệt hại do dịch bệnh gây ra; nâng cao năng lực quản trị, thương mại, marketing cho cán bộ lãnh đạo, quản lý của doanh nghiệp; thành lập doanh nghiệp KH&CN. 5) Dự án “Nâng cao năng lực sản xuất và quản lý, điều hành doanh nghiệp tại Công ty CP kỹ nghệ thực phẩm Thái Lan” do Công ty CP kỹ nghệ thực phẩm Thái Lan chủ trì thực hiện. Dự án sau khi hoàn thành sẽ giúp doanh nghiệp

tiếp nhận và làm chủ quy trình công nghệ chế biến, sản xuất mì ăn liền đáp ứng nhu cầu thị trường; đầu tư đổi mới hệ thống máy móc, thiết bị và cải tạo hệ thống cơ sở hạ tầng hiện đại, phù hợp, qua đó nâng cao năng lực, hiệu quả sản xuất; nâng cao năng lực quản trị, thương mại của Công ty; thành lập doanh nghiệp KH&CN. 6) Dự án “Nâng cao năng lực sản xuất và quản lý, điều hành, thương mại các sản phẩm từ dược liệu của Công ty CP dược - vật tư y tế Quảng Ninh” do Công ty CP dược - vật tư y tế Quảng Ninh chủ trì thực hiện. Dự án sau khi hoàn thành sẽ giúp doanh nghiệp tiếp nhận và làm chủ quy trình công nghệ sản xuất các sản phẩm từ dược liệu; đổi mới công nghệ sản xuất hiện đại, tạo ra được nhiều sản phẩm có giá trị từ dược liệu - sản phẩm có thể mạnh của tỉnh; góp phần giải quyết đầu ra cho các sản phẩm dược liệu của tỉnh; thành lập doanh nghiệp KH&CN. 7) Dự án “Nâng cao năng lực cho cán bộ, công nhân viên Công ty TNHH Đạt Minh Hà” do Công ty TNHH Đạt Minh Hà chủ trì thực hiện. Dự án sau khi hoàn thành sẽ giúp doanh nghiệp nâng cao năng lực về kỹ thuật và quản trị,

thương mại của các cán bộ kỹ thuật; góp phần tạo ra các sản phẩm phù hợp, bảo vệ môi trường; bảo vệ và tránh được những rủi ro, mất mát do dịch bệnh, thiên tai gây ra trong nuôi trồng thủy sản. 8) Dự án “Nâng cao năng lực quản trị, thương mại và ứng dụng KH&CN trong phát triển chăn nuôi tại Công ty CP khai thác khoáng sản Thiên Thuận Tường” do Công ty CP khai thác khoáng sản Thiên Thuận Tường chủ trì thực hiện. Dự án sau khi hoàn thành sẽ giúp doanh nghiệp ứng dụng công nghệ trong hoạt động quản lý chăm sóc và nuôi dưỡng lợn đảm bảo kiểm soát kỹ thuật, môi trường trong chăn nuôi; nâng cao năng lực quản trị và thương mại của cán bộ, công nhân viên; thành lập doanh nghiệp KH&CN. 9) Dự án “Nâng cao trình độ chuyên môn kỹ thuật và năng lực quản trị doanh nghiệp cho cán bộ, công nhân viên tại Công ty CP TERRANIQUE” do Công ty CP TERRANIQUE chủ trì thực hiện. Dự án sau khi hoàn thành sẽ giúp doanh nghiệp đào tạo và thực hành kỹ thuật trong việc nuôi trồng rau hữu cơ (từ gieo trồng, chăm sóc đến thu hoạch sản phẩm); mở rộng kỹ thuật đến các hộ dân sản

xuất trong khu vực; nâng cao năng lực quản trị, thương mại cho các cán bộ, lãnh đạo của Công ty. 10) Dự án: “Nâng cao năng lực cho cán bộ, công nhân viên Chi nhánh Công ty TNHH Quang Vinh tại Quảng Ninh” do Chi nhánh Công ty TNHH Quang Vinh tại Quảng Ninh chủ trì thực hiện. Dự án sau khi hoàn thành sẽ giúp doanh nghiệp đào tạo, nâng cao năng lực kỹ thuật trong vận hành công nghệ; tiếp nhận và làm chủ quy trình công nghệ trong vận hành lò nung (nung sơ bán sản phẩm; nung sứ; nung sản phẩm trang trí) và đào tạo nâng cao năng lực quản trị thương mại, đáp ứng nhu cầu của thị trường; thành lập doanh nghiệp KH&CN. Đến nay, các dự án đã cơ bản thực hiện tốt các nội dung theo hợp đồng đã ký kết với Sở KH&CN Quảng Ninh, các doanh nghiệp cam kết sẽ huy động mọi nguồn lực tài chính đảm bảo hoàn thành dự án đúng tiến độ theo Quyết định phê duyệt của UBND tỉnh. Sau khi thực hiện xong dự án, các đơn vị chủ trì sẽ thực hiện việc đăng ký thành lập doanh nghiệp KH&CN.

Có thể khẳng định, các doanh nghiệp tham gia Đề án Phát triển doanh nghiệp KH&CN trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh đến năm 2020 cũng như các doanh nghiệp KH&CN được hưởng lợi không nhỏ từ các cơ chế, chính sách khuyến khích, hỗ trợ, tạo điều kiện của Chính phủ cũng như của tỉnh. Khi được công nhận là doanh nghiệp KH&CN thì uy tín của doanh nghiệp được nâng lên, là sự bảo đảm về tính thương mại, được hưởng các chính sách ưu đãi của Nhà nước. Tuy nhiên, tham gia Đề án này cũng đòi hỏi doanh nghiệp phải có nguồn vốn đối ứng khá lớn để cải tiến dây chuyền công nghệ vốn có của đơn vị. Ngân sách nhà nước chỉ hỗ trợ chứ không phải viện trợ, nghĩa là Nhà nước bỏ ra 3 đồng thì doanh nghiệp phải bỏ ra 7 đồng, phần vốn Nhà nước chỉ là hỗ trợ một phần để động viên, khuyến khích doanh nghiệp trong đào tạo tập huấn

Mô hình nuôi trồng thủy sản của Công ty TNHH Đạt Minh Hà

Tập huấn nuôi cấy mô thực vật cho các cán bộ nông lâm nghiệp Quảng Ninh

đội ngũ, chuyển giao công nghệ, cải tiến, hoàn thiện quy trình công nghệ. Nhiều doanh nghiệp thời gian qua gặp khó khăn do suy thoái kinh tế nên không đủ nguồn lực để tham gia. Thêm nữa, sau khi trở thành doanh nghiệp KH&CN, để được hưởng chế độ ưu đãi của Nhà nước cũng có những quy định ràng buộc, đó là doanh nghiệp phải đảm bảo doanh thu từ hoạt động KH&CN trong tổng doanh thu của đơn vị với tỷ lệ nhất định (năm đầu đạt từ 30% trở lên, năm thứ hai đạt từ 50% trở lên và từ năm thứ ba trở đi đạt từ 70% trở lên).

Trong quá trình triển khai thực hiện Đề án cho thấy, số lượng doanh nghiệp đăng ký thực hiện nhiệm vụ thuộc Đề án còn ít; việc triển khai xây dựng các dự án liên quan đến chuyển giao công nghệ, mua sắm trang thiết bị và thuê chuyên gia nước ngoài còn chậm, bị phụ thuộc vào đơn vị chuyển giao. Một vấn đề khác là nhiều doanh nghiệp vẫn chưa thực sự quan tâm đến các chính sách khuyến khích hoạt động KH&CN, cũng như đăng ký thành lập doanh nghiệp KH&CN. Chính sách dành cho doanh nghiệp KH&CN đã có từ lâu nhưng có lẽ, nhiều doanh nghiệp hiện nay do hạn chế về vốn, sản xuất kinh doanh cầm chừng, nên chỉ quan tâm đến hoạt động thường xuyên của

họ, với những chế độ, chính sách có thể áp dụng ngay. Cái khó về tiêu chí cũng là rào cản đối với nhiều doanh nghiệp trong việc đăng ký thành lập doanh nghiệp KH&CN. Điều kiện tiên quyết của doanh nghiệp KH&CN là phải làm chủ quy trình công nghệ hoặc sở hữu hợp pháp công nghệ và có phương án sản xuất phù hợp. Trong khi đa phần doanh nghiệp sản xuất của tỉnh là vừa và nhỏ, thường chỉ mua máy móc, thiết bị về rồi sản xuất ngay...

Để có thể thúc đẩy mạnh mẽ sự phát triển của các doanh nghiệp KH&CN trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh, thực hiện thành công Đề án Phát triển doanh nghiệp KH&CN trên địa bàn tỉnh đến năm 2020, Quảng Ninh cần tập trung hơn nữa vào công tác tuyên truyền về các hoạt động KH&CN và doanh nghiệp KH&CN, có sự vào cuộc của các ngành, các cấp, nhất là các hiệp hội doanh nghiệp, Hội doanh nghiệp trẻ tỉnh Quảng Ninh, để các doanh nghiệp hiểu được tầm quan trọng của KH&CN trong việc phát triển các hoạt động sản xuất, kinh doanh và biết đến các chính sách ưu đãi của Nhà nước dành cho doanh nghiệp KH&CN, tiếp cận được các kết quả KH&CN để ứng dụng vào sản xuất, kinh doanh. Thời gian qua, Sở KH&CN

Quảng Ninh đã có nhiều hoạt động như tuyên truyền bằng nhiều hình thức, tổ chức hội thảo, thông báo tới các sở, ngành địa phương nội dung Đề án, đăng tin trên Cổng thông tin điện tử của Sở... Để chủ động trong thực hiện, Sở KH&CN Quảng Ninh đã phối hợp với Trường Đại học Kinh tế Quốc dân tiến hành khảo sát và gặp gỡ các doanh nghiệp; chủ động tuyên truyền và hướng dẫn cho các doanh nghiệp trong việc định hướng, phát triển sản xuất và đăng ký thành lập doanh nghiệp KH&CN.

Bên cạnh đó, tỉnh tiếp tục đẩy mạnh phong trào nghiên cứu, đổi mới công nghệ, nhất là trong hoạt động sản xuất để thay thế các công nghệ cũ, lạc hậu bằng các công nghệ mới tiên tiến. Phát huy hoạt động của Quỹ phát triển KH&CN tỉnh Quảng Ninh trong việc hỗ trợ các doanh nghiệp tiếp nhận và chuyển giao công nghệ, đổi mới công nghệ; hình thành và đưa vào hoạt động khu ươm tạo công nghệ, ươm tạo doanh nghiệp KH&CN; phát triển các dịch vụ KH&CN; tạo dựng được mô hình liên kết giữa các doanh nghiệp với các trường đại học, các viện nghiên cứu để hỗ trợ doanh nghiệp trong việc nghiên cứu, đổi mới công nghệ; có cơ chế hình thành quỹ đầu tư mạo hiểm trong một số lĩnh vực ưu tiên như công nghệ thông tin, vật liệu mới, cơ khí chế tạo và công nghệ sinh học đối với các doanh nghiệp. Có cơ chế, chính sách cụ thể cho từng giai đoạn phát triển của doanh nghiệp KH&CN, phù hợp với thực tiễn; tăng cường tổ chức các sàn giao dịch công nghệ và thiết bị để giới thiệu các công nghệ mới, tiên tiến đến các doanh nghiệp...✍

TT